

KULTURNA BAŠTINA I VJERSKA TRADICIJA KOJA SPAJA
PROŠLOST, SADAŠNJOST I BUDUĆNOST

Blagdan sv. Marka s procesijom u Ninu

Sv. Misu u crkvi sv. Nikole predvodio je don Jerko Vuleta dekan Ninskog dekanata, a uz njega je sudjelovao đakon don Antonio Oltran koji se pridružio misnom slavlju došavši iz Zadra iz Župe sv. Ante. Uskoro će mladi don Antonio biti zaređen za svećenika nakon čega će u svom rodnom Ninu proslaviti mladu misu

PIŠE I SNIMA:
MARIJA DEJANOVIĆ

Crkva sv. Nikole je posvećena i u njoj se dva puta godišnje održava služba Božja. Kroz novo povijesno doba održava se sv. Misa s procesijom, blagoslovom polja i usjeva na blagdan svetog Marka (25. travnja). Evanđelist Marko je poznat između ostalog kao zaštitnik zidara i građevinskih radnika, odvjetnika, notara, pisara i dr. U istoj crkvi od davnih dana održava se Bogoslužje na blagdan svetog Nikole (6. prosinca) za pomorce, mornare i putnike. Na euharistijskim slavljinama se tada obavezno okupljaju vjernici iz dvije župe Ninskog dekanata, iz Nina i Zatona, te oni iz drugih župa kojima su poznati navedeni tradicijski vjerski običaji.

Blagdan sv. Marka i blagoslov polja

Ove godine je u sunčano predvečerje bio prisutan

veliki broj vjernika na proslavi blagdana sv. Marka. Kako je kroz propovijed navedeno evanđelist Marko je autor najstarijeg i ujedno i najkraćeg Evanđelja. Evanđelist Marko je godine 68. u Aleksandriji dao svoj život kao Kristov svjedok, a prema predaji bio je učenik i pratitelj sv. Petra, kojemu je služio kao tumač grčkog jezika.

Sv. Misu u crkvi sv. Ni-

kole predvodio je don Jerko Vuleta dekan Ninskog dekanata, a uz njega je sudjelovao đakon don Antonio Oltran koji se pridružio misnom slavlju došavši iz Zadra iz Župe sv. Ante. Uskoro će mladi don Antonio biti zaređen za svećenika nakon čega će u svom rodnom Ninu (u svojoj rodnoj župi) proslaviti mladu misu što će biti veliko slavlje za grad Nin.

U svojoj propovjedi župnik don Jerko poručio je župljanima: "Okupili smo se ovdje na sv. Misi i nalazimo se u ovoj crkvi kao i tolike generacije naših predaka da proslavimo blagdan sv. Marka i blagoslovimo polje. Majka Crkva pred nas kao vjernike stavlja jedan događaj iz Markova evanđelja, u kojem se Isus, prije Uzašašća, obraća svojim učenicima i kaže: 'Pođite

po svem svijetu, propovjedajte evanđelje svemu stvorenju'. Pošli su učenici po cijelom tada poznatom svijetu i navještali evanđelje – radosnu vijest da nas je utjelovljeni Sin Božji, Isus Krist spasio vazmenim otajstvom svoje smrti i svoga uskrsnuća. I ta zadaća navještanja – povjerenja drevnim prorocima, apostolima – nije nikada bila laka, ali je nužna. Sv. Pavao će reći:

'Što navješćujem evanđelje, nije mi na hvalu, ta dužnost mi je. Doista, jao meni ako evanđelja ne navješćujem' (1 Kor 9,16). Međutim, navještati evanđelje svakom stvorenju zadaća je svih nas i danas. Postavlja se pitanje: Kako? Odgovor je - jednostavno. Ako je u nama evanđelje životno, ako nam je Isusova blaga vijest silno važna, ako smo zahvaćeni Isusom, onda se to ne može sakriti. Naš govor, naše riječi i misli, naše postupanje, naše dobrotu, naša ljubav, sve je to navještanje. Nadalje, mi navještamo evanđelje kada s pouzdanjem i vjerom podnosimo nevolje i nepravde života. Mi navještamo evanđelje kad od srca praštamo i onda kada bez ikakvog interesa činimo dobro. Međutim, ono što Crkvi stvarno u ovom modernom svijetu doista treba, to su svjedoci – oni koji svojim životom svjedoče za ono što vjeruju. To je snaga Kristove Crkve, to je istinsko propovijedanje evanđelja. Dao Bog da i mi budemo takvi svjedoci", završena je ovim riječima propovijed.

Nakon svete mise održana je procesija s dva stajališta u kojoj se molilo litanije i blagoslov polja. Ova

Turistički simbol Nina, Zatona i Ninske rivijere

Na proslavi blagdana sv. Marka okupio se velik broj vjernika

Nakon svete mise održana je procesija s dva stajališta u kojoj se molilo litanije i blagoslov polja. Ova se procesija održava oko majušne crkve sv. Nikole koja se može u 42 koraka opkoračiti. Stoga je ovo vjerojatno najmanja procesija u Hrvatskoj, a možda i na svijetu

se procesija održava oko majušne crkve sv. Nikole koja se može u 42 koraka opkoračiti. Stoga je ovo vjerojatno najmanja procesija u Hrvatskoj, a možda i na svijetu.

Povijesni podatci o crkvi sv. Nikole u polju Prahulje

Povijesna ninska crkva sv. Nikole prema izvorima potječe s kraja 11. i početka 12. stoljeća. Građevina predstavlja jedini sačuvani primjerak ranoromaničke crkvene arhitekture takvog tipa u Dalmaciji. Sazidana je od malog uslojenog kamena usred polja Prahulje, a na prapovijesnom tumulu (zemljanom humku) unutar kojeg se još uvijek nalaze neistraženi grobovi. Tlocrt

građevine predstavlja trolist, križno-rebrasti svod oblikuje četverolist, a pravokutni ulazni krak je prevodni kalotom. Prema nađenim podacima crkva je duga 5,90 m, široka 5,70 m, visoka 6 m (unutrašnje mjere), dok su joj zidovi debljine 50 cm. Tijekom mletačko-osmanskih ratova na širem prostoru grada Nina i Ninske biskupije (16./17. st.) na crkvu je dograđeno krunište s 8 zubaca, a što je tada korišteno za izvidnicu. Crkvu prati lijepa predaja upisana u Zbornik radova pod nazivom Povijest grada Nina: "Prema narodnoj predaji, krunilo se u Ninu sedam kraljeva, pa bi prigodom krunidbe okrunjeni vladar u sjajnoj pratnji dojahao do crkve sv. Nikole, gdje

bi se narodu predstavio i u znak svoje kraljevske vlasti, mačem bi s tog humka zasjekao na sve četiri strane svijeta". Tim činom vladar je simbolično potvrdio vlast nad hrvatskim prostorom.

Povijest spaja i razdvaja. Turbulentna povijesna zbivanja utjecala su da je slavni grad Nin, prvo političko vjersko i kulturno središte Hrvata bio više puta rušen. Danas imamo vidljive tek blijede obrise u povijesti hrvatskog naroda izuzetno važnog grada. Široj javnosti malo je poznato da je teritorij Ninske biskupije bio poprište vojnih sukoba Mletačke Republike, Habsburške Monarhije i Osmanog carstva tijekom 16. i 17. stoljeća. Ninska biskupija je tako 1598. godine bila teritorijalno razdijeljena između triju vojnih sila, a njenih 8 župa bilo je podijeljeno na 4 župe pod mletačkom, 3 pod

osmanskom i 1 pod ugarskom upravom (izvor: Josip Kolanović, Zbornik ninskih isprava od XII.-XVII. stoljeća, u: Povijest grada Nina, Grga Novak -Vjekoslav

Sv. misu u crkvi sv. Nikole predvodio je don Jerko Vuleta, a uz njega je sudjelovao đakon don Antonio Oltran

Maštrović (ur.), Zadar, IJAZU, 1969., str. 515.). Godine 1646. Grad Nin je potpuno razoren i spaljen te pretvoren u zgariste. Ranije stanovništvo je iseljeno, a stalne su bile izmjene novopridošlog stanovništva. Predaja i zapisi svjedoče da je ninski biskup početkom 17. st. novopridošlim vjernicima iz Morlakije koji su naselili Zaton i Zlošane dozvolio održavati Bogoslužje u crkvi sv. Nikole do izgradnje svoje crkve. U to doba je u spomenuta dva mjesta bilo "30 ognjišta, 90 osoba od pričesti, svega 120 stanovnika" (izvor: Filipi Amos-Rube "Ninske crkve u dokumentina iz godine 1579. i 1603." u: Povijest grada Nina, ur. Grga Novak i Vjekoslav Maštrović, JAZU, 1969., str. 572.). Dana 7. kolovoza 2022. svečano je proslavljena 350. godišnjica izgradnje i posvete župne crkve Rođenja Bl. Djevice Marije u Zatonu koja je prema nekim podacima podignuta 1670. godine.

Crkva sv. Nikole kao turistički simbol Nina, Zatonu i Ninske rivijere

Svojim mističnim položajem na malom brežuljku usred ravnog polja crkva sv. Nikole plijeni pažnju svakom posjetitelju koji dođe u njenu blizinu. Crkvena građevina je najprepoznatljiviji simbol grada Nina na domaćoj i međunarodnoj turističkoj karti.

Crkva sv. Nikole dodatno se koristi u samostalnoj promidžbi naselja Zaton u sastavu grada Nina. U Zadarskoj županiji postoje dva naselja koja imaju isti toponim Zaton, jedan se nalazi kod Nina u Gradu Ninu i jedan kod Obrovca u Općini Jasenice. Prigodom samostalnog korištenja toponima uz isključivanje teritorija na kojemu se Zaton nalazi dolazi do zbunjivanja javnosti, posebno na nacionalnoj razini jer u Hrvatskoj postoji 6 naselja s istim toponimom Zaton. Sva mjesta istog toponima jačaju na turističkoj sceni Hrvatske.

Prije nekoliko godina zajedničkom odlukom 5 susjednih lokalnih turističkih zajednica crkva sv. Nikole je odabrana kao simbol Ninske rivijere.

Crkva sv. Nikole u Prahuljama potječe s kraja 11. i početka 12. stoljeća

Tradicionalna procesija i blagoslov polja

